

**בית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

בג"ץ 9037-08-24
בג"ץ 37361-08-24
בג"ץ 46277-09-24
בג"ץ 52917-09-24

גלעד הכהן

העותר בבג"ץ 9037-08-24

טלפון : 050-7213636 דוא"ל : atira.law@gmail.com

מיכל הדס ו-34 אח'

העותרות בבג"ץ 37361-08-24

ע"י ב"כ עו"ד נאווה פינצ'וק- אלכסנדר, מירי גרוס-הורן, מורן סבוראי
טלפון : 054-4334945 ; דוא"ל : miri.gross-horn@npa-law.co.il

אורני פטרושקה ו-5 אח'

העותרים בבג"ץ 46277-09-24

ע"י ב"כ עו"ד גלעד ברנע
טל. 03-6135135 ; פקס. 03-6135135 דוא"ל : gilad_b@netvision.net.il

גדעון אביטל-אפשטיין ו-47 אח'

העותרים בבג"ץ 52917-09-24

ע"י ב"כ ממשרד עורכי הדין דניאל חקלאי
טלפון : 077-6935508 ; פקס : 03-7311356 ; נייד : 050-7426859
דוא"ל : hacklai10@gmail.com , hacklai@smile.net.il

נ ג ד

1. חה"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה

על-ידי עו"ד מיכאל ראבילו

טלפון : 02-64906491 ; פקס. 02-6490659

2. חה"כ איתמר בן גביר, השר לביטחון לאומי

על-ידי ב"כ עו"ד דוד פטר

טלפון : 02-6333795 , 053-7526811 דוא"ל : office@dvdptr.com

3. היועצת המשפטית לממשלה

על-ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

טלפון : 073-3925590 ; פקס : 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 9037-08-24

1. ראש הממשלה, ח"כ בנימין נתניהו

2. ממשלת ישראל

על-ידי עו"ד מיכאל ראבילו

3. השר לביטחון לאומי, ח"כ איתמר בן גביר

4. היועצת המשפטית לממשלה

המשיבים בבג"ץ 37361-08-24

1. ח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה

2. ח"כ איתמר בן גביר, השר לביטחון לאומי

3. היועצת המשפטית לממשלה

המשיבים בבג"ץ 46277-09-24

1. ראש הממשלה, בנימין נתניהו

2. השר לביטחון לאומי, איתמר בן גביר

3. היועצת המשפטית לממשלה

המשיבים בבג"ץ 52917-09-24

הודעה מעדכנת מטעם משיבה 3

בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד מהימים 16.4.26 ו-18.5.26 ולארכות שניתנו, מוגשת בזאת הודעה

מעדכנת מטעם משיבה 3 (להלן : **המשיבה**) כדלקמן :

1. בהחלטתו מיום 16.4.26, אשר ניתנה למחרת הדיון שהתקיים בעתירות שבכותרת, נתן בית המשפט הנכבד תוקף של החלטה ל"מסמך העקרונות" שצורף כנספח א' להחלטתו מיום 5.5.25, והורה למשיבים להשלים את העבודה על טיוטות נהלי המשרד לביטחון לאומי, בהם יעוגנו העקרונות הללו, וזאת בהתאם למתכונת בה פעלו המשיבים בעבר.

כן הורה בית המשפט הנכבד, כי "הצדדים יהיו רשאים להביא בפנינו טענות לעניין הפרת המתווה או הנהלים". ובנוסף הורה על מתן צווים "שנועדו להבהיר ולטייב רכיבים מסוימים במתווה", כדלקמן:

"א. קידום מינויים לתפקידים בכירים ורגישים במערכת אכיפת החוק בדרגת סנ"צ ומעלה, בעלי השפעה משמעותית על תחומי החקירות, אכיפת החוק, חופש הביטוי והמחאה והייעוץ המשפטי ייעשה רק בהתאם להמלצת הספ"כ, תוך מתן הודעה של שבעה ימים מראש ליועצת המשפטית לממשלה, שתהא רשאית לחוות דעתה לגבי המינוי.

ב. השר לא יתבטא בעניין הפעלת כוח משטרתית כלפי אזרחים, לרבות חקירות מתנהלות."

2. בהמשך לכך, לאחר שהוגשה בקשה למתן הבהרות מטעם השר לביטחון לאומי, ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד מיום 24.4.26, בה ניתנו, בין היתר, הבהרות בנוגע למתכונת עבודת הצוות לצורך גיבוש טיוטות הנהלים, ובנוגע לסוגיית מינוי ניצבים וליידוע היועצת המשפטית לממשלה טרם ביצוע מינויים.

3. להלן יובא, אם כן, עדכון באשר לעבודת הצוות לצורך הטמעת הנדרש בנהלי המשרד לביטחון לאומי והפערים המהותיים שנותרו בין הצדדים. בצד זאת, יובא עדכון בדבר הפרת מתווה העקרונות, ובתוך כך גם צו הביניים שניתן בהחלטת בית המשפט הנכבד.

4. מן העדכון יעלה כי לאחר קיום ארבע ישיבות לדיון בארבעת הנהלים שעל הפרק, ולאחר ליבון פנימי של כל אשר עלה בשיח המשלים, הועבר נוסח עדכני להערות חברי הצוות, אולם למקרא הערות לשכת השר לנוסח העדכני המוצע, **נותרו פערים, בהם פערים מהותיים, הנוגעים לליבת ההגנה על עצמאות המשטרה מפני התערבות השר. למעשה, פערים אלה משקפים דחייה של השר את עקרון הא-פוליטיזציה של המשטרה, את האיסור על התערבות פוליטית בהפעלת הכוח המשטירתי מול אזרחי ישראל, ואת הכללים שעליהם עמד בית המשפט הנכבד בפסק הדין בעניין תיקון פקודת המשטרה.**

5. לצד האמור באשר לפערים בניסוח הנהלים, המשיבה תבקש להדגיש ולהבהיר כי לשיטתה הקושי אינו מתמצה בפערים באשר לגבולות שיש לקבוע בנהלי המשרד לביטחון לאומי להגנת עצמאות המשטרה ובניסוח הגבולות האמורים במסגרתם. קושי חמור לא פחות נעוץ בכך **שנהלים ועקרונות לחוד ומציאות לחוד**. בהמשך לכל הפרות מתווה העקרונות שהוצגו בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון, ולכל הפעולות הפוגעות בעצמאות המשטרה אשר קדמו לגיבושו, מאז הדיון שהתקיים לפני בית המשפט הנכבד בוצעו הפרות נוספות של מתווה העקרונות, אשר בשלב זה אף עולות כדי הפרת צו הביניים שניתן על-ידי בית המשפט הנכבד בהחלטתו מיום 16.4.26. כל זאת, במקביל לשיח המתנהל אודות עיגון הדברים בנהלים וניסוחם.

להלן יפורטו אירועי ההפרה בהם מדובר, ובית המשפט הנכבד יתבקש ליתן משקל למכלול ההתנהלות והפעולות מראשית כהונת השר ועד עתה, לרבות לאחר גיבוש מסמך העקרונות והבאתו בפני בית המשפט הנכבד, ולאחר הדיון בעתירות אשר בעקבותיו גם ניתן צו הביניים. ממכלול התמונה המצטברת עולה, כי ההתנהלות הפוגעת בעצמאות המשטרה נמשכת כל העת, וכי הניסיונות לעצור אותה בדרכים שונות אינם צולחים.

יתר על כן, כפי שהיועצת המשפטית לממשלה הדגישה בפני בית המשפט לא אחת, ההפרות המתועדות של מסמך העקרונות ושל החלטות בית המשפט באשר להתערבותו של השר בן גביר בעבודת המשטרה, אשר ידועות לייעוץ המשפטי לממשלה ומובאות בפני בית המשפט, אינן משקפות את המציאות העובדתית כהווייתה. מדובר בתמונה חלקית ביותר, שכן רבות מההפרות אינן מדווחות ואינן מתפרסמות ברבים, כך שליועץ המשפטי לממשלה אין ידיעה לגביהן. והנה, בעוד החתומים מטה שוקדים על הכנתה של הודעת העדכון הנוכחית, התפרסם ביום 17.7.2026 בחדשות 12 ראיון טלוויזיוני עם איש עסקים, בו סיפר כי השר בן גביר פנה אליו טלפונית, והעלה לשיחה גורם בכיר מאוד במשטרה בעניין פעילות משטרתית אופרטיבית הקשורה במאבק בפשיעה. מעבר לכך שמדובר בהפרה חמורה של מסמך העקרונות ושל החלטות בית המשפט, זוהי עדות נוספת לכך שמסמך העקרונות איננו יכול לשמש אמצעי אפקטיבי למניעת התערבות שיטתית ונמשכת של השר בעבודת המשטרה, שכן השר איננו מחויב לקיומו.

6. לפיכך, עמדת היועצת המשפטית לממשלה היא כי מאז הדיון האחרון התחזקה התשתית שעמדה בבסיס העמדה, שכן ההפרות עודן נמשכות.

עיגון העקרונות בנהלים

7. כאמור בהודעות קודמות, בעקבות ההחלטה מיום 16.4.26 נקבעה ליום 20.4.26 ישיבה בהרכב הצוות שפעל בעבר בנושא גיבוש הנהלים. ישיבה זו לא יצאה אל הפועל לאחר שהשר טען כי יש לקיים את הישיבות "תחת מטריית נציג רה"מ" ופנה לבית המשפט הנכבד בבקשה להבהיר את החלטתו. בהחלטה שניתנה ביום 24.4.26 נקבע כי הצוות שפעל לגיבוש הנהלים יוסיף לפעול בראשותו של נציג היועצת המשפטית לממשלה, וכי ניתן יהיה לצרף לצוות נציג מטעם ראש הממשלה. בית המשפט הנכבד מצא לנכון לציין בהחלטתו: "רשמנו לפנינו את האמור בסיפא לפסקה 6 לתגובת היועצת שלפיו "ישיבת הצוות שנקבעה נוכח הדחיפות כבר ליום 20.4.26 [...] לא התקיימה לבסוף בשל אי הגעת נציגי השר לישיבה והגשת הבקשה דנן".

בהמשך לאמור, התקיימה ביום 26.4.26 ישיבתו הראשונה של הצוות בצירוף מזכיר הממשלה, בראשות המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), ובהשתתפות מזכיר הממשלה, גורמי ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, גורמים מהייעוץ המשפטי למשרד לביטחון לאומי ומהייעוץ המשפטי למשטרה, ונציגי השר לביטחון לאומי.

ישיבה נוספת שנקבעה ליום 28.4.26 נדחתה לבקשת מזכיר הממשלה, אחר שמסר כי לא יוכל להשתתף בה מטעמים ביטחוניים.

ביום 30.4.26 התקיימה ישיבה נוספת של הצוות, בה השתתף מזכיר הממשלה באופן חלקי. שתי ישיבות נוספות התקיימו בימים 3.5.26 ו-6.5.26, בלא השתתפות מזכיר הממשלה. כלל הישיבות נערכו במזכירות הממשלה ומועדן תואם מראש עם חברי הצוות.

8. נציין כי הצוות נדרש לניסוחם של ארבעה נהלים: נוהל הממשק שבין השר לביטחון לאומי למשטרת ישראל – קביעת מדיניות; נוהל ממשק השר לביטחון לאומי ועובדים במשרות אמון בלשכת השר עם שוטרים; גיוס, מינוי, העלאה בדרגה ופרישה של קצונה בכירה במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר; ותיקונים לנוהל המשרד לביטחון לאומי בנושא "המזכירות הביטחונית – יעוד, תפקידים ומבנה ארגוני". נהלים אלו נועדו כולם לעגן את העקרונות שנקבעו בפסק הדין בעניין **תיקון פקודת המשטרה**, ובמתווה העקרונות עליו הסכים השר ואשר קיבל בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 16.4.26, תוקף של החלטה.

9. הצוות קיים, אם כן, ארבע ישיבות, בהן נידונו ההערות לארבעת הנהלים שעל הפרק והפערים העולים מהן. לאחר מכן נידונו ולובנו הדברים במשרד המשפטים, והובאו אף לפני היועצת המשפטית לממשלה. בהמשך לכך, ביום 3.6.26 העביר הייעוץ המשפטי לממשלה אל חברי הצוות נוסח עדכני של הנהלים, בו הוטמעו שינויים בעקבות השיח המשלים והליבון שהתקיים אחריו.

10. ביום 23.6.26 התקבלו הערות הייעוץ המשפטי למשרד לביטחון לאומי וביום 24.6.26 התקבלו הערות לשכת השר לביטחון לאומי. מזכיר הממשלה ומשטרת ישראל לא העבירו הערות לנוסח זה, לרבות לאחר פניה נוספת בעניין.

למקרא ההערות שהתקבלו מלשכת השר עולה, כי נותרו פערים, בהם פערים מהותיים, הנוגעים לליבת ההגנה על עצמאות המשטרה מפני התערבות השר. הייעוץ המשפטי הציע מספר שינויים שנועדו לתת מענה לבקשות שהוצגו מטעמו של השר, כך לדוגמה: הנוסח החדש מבקש לתת מענה להערותיו של השר בנוגע למעורבותו בהיערכות לאירועים המוניים במספר דיוני הכנה ללא הגדרת השלב בו יתקיימו (במקום דיון ייעודי אחד בשלב מוקדם); נוספה הסדרה כללית של עדכונים **בזמן אמת** לשר (בשונה מעדכונים בדיעבד בנוסח הקודם); ונוסף סעיף שלפיו האיסורים בתחום החקירות אינם גורעים מיכולתו של השר או מי מטעמו להביא לידיעת המפקח"ל או מי שהוסמך מטעמו אירועים פליליים שהובאו לידיעתו.

11. עם זאת, חרף מאמצים ניכרים אלו, נותרו פערים מהותיים הנוגעים בשורשה של מעורבות השר בפעילות העצמאית והא-פוליטית של משטרת ישראל. פערים אלו נוגעים לאיסור על השפעה, במישרין או בעקיפין, על חקירות וטיפול במחאות, למגבלות על השיח הישיר בין השר לגורמי המקצוע, על קיום ראיונות למועמדים לקידום, וכן על השפעת השר על פעילות אופרטיבית של המשטרה תוך כדי ביצועה ועוד.

בנוסף, בכל הנוגע להתערבות השר בפעילות האופרטיבית של המשטרה, השפעה עליה ופוליטיזציה שלה, יש מקום להדגיש את התרבות האירועים שבהם השר מצטרף לפעילות אופרטיבית של המשטרה או מסייר עם שוטרים בשטח, **תוך חיכוך ישיר של השר עם אזרחים ועימות עמם, במהלך הפעילות המשטרתית או הסיור עם המשטרה**. זאת, נוכח ההשפעה הברורה הטמונה בכך על

הפעילות האופרטיבית של המשטרה ועל השוטרים הנלווים אליו, העירוב שנוצר בין פעילותה האופרטיבית של המשטרה לבין פעילותו הפוליטית של השר ועשייתה הפוליטית של מפלגת עוצמה יהודית, ולעיתים אף פרסום סרטוני הביקורים באופן פומבי בחשבונותיו ברשתות החברתיות כתעמולת בחירות היוצרת זהות בין מעצרים, חיפושים וכו' לבין השדה הפוליטי. אף בעניין זה, **וחרף הבוטות והקיצוניות במצב שבו במהלך פעילות משטרתית אופרטיבית דרג פוליטי מתחכך עם אזרחים, נכנס לבתיאם וכו', נתגלעה מחלוקת.**

בד בבד עם הגשת הודעה זו מוגש לבית המשפט הנכבד במעטפה סגורה הנוסח העדכני של הנהלים שהעביר הייעוץ המשפטי לממשלה לחברי הצוות, ובצדו שינויי השר, תוך חידוד הפערים שנתרו, וזאת לשם הנוחות בטבלה, אשר העתקה יועבר אף למשיבים 1 ו-2 (ראש הממשלה והשר לביטחון לאומי) ולהם בלבד.

הפרות מתווה העקרונות וצווי בית המשפט

12. בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 16.4.26 נקבע כי "הצדדים יהיו רשאים להביא בפנינו טענות לעניין הפרת המתווה או הנהלים".

13. ביום 17.4.26 פנו המשנה ליועצת המשפטית לממשלה ומנהל מערך ייעוץ וחקיקה, והמשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי) (להלן: **המשנים ליועצת המשפטית לממשלה**) אל מפכ"ל המשטרה, פירטו את האמור בהחלטת בית המשפט הנכבד, וביקשו להביא לידיעתם הפרות של הוראות בית המשפט או מסמך העקרונות. פנייה זו לא נענתה.

מכתב המשנים ליועצת המשפטית לממשלה למפכ"ל המשטרה מיום 17.4.26 מצורף ומסומן **מש/1**.

14. מכל מקום, למרבה הצער, גם בתקופה שחלפה מאז הדיון בפני בית המשפט הנכבד ועד למועד הגשת הודעה זו, השר הוסיף להפר את מתווה העקרונות והפר אף את צו הביניים שהוציא מלפניו בית המשפט הנכבד, תוך פגיעה בעיקרון עצמאות המשטרה. כל זאת, במקביל לתהליך עיגון מתווה העקרונות בנהלים.

15. כפי שצוין לעיל, ובטרם נפרט את ההפרות, נבקש להדגיש כי הקושי אינו מתמצה בפערים באשר לגבולות שיש לקבוע בנהלים להגנת עצמאות המשטרה. מוקד הקושי נעוץ בכך **שהנהלים והעקרונות לחוד והמציאות לחוד**. העקרונות שהוסכמו במתווה העקרונות, גם אחרי שניתן להם תוקף של החלטה שיפוטית, נותרו עלי ספר בלבד. בהינתן התנהלותו של המשיב 2 ניתן להניח כי אף לו יעוגנו לא יהיה בכך כדי למנוע התערבות פוליטית של השר בעבודת המשטרה. נזכיר, כי המשיבה טענה כבר בדיון בפני בית המשפט הנכבד כי גיבוש נוסח לנהלים לא יביא לפתרון העניין, מהטעם שההפרות משקפות במכלול המצטבר **הסתייגות יסודית** מעקרון עצמאות המשטרה במדינה דמוקרטית ומהחובה לשמור על פעולתה הממלכתית והא-פוליטית, עד כדי מחיקה של הביטוי מהנוהל בהערות מטעמו של השר לביטחון לאומי; ושנזקי הפגיעה בעצמאות המשטרה ובזכויות אדם מצטברים והולכים בינתיים ועלולים להיות אף בלתי הפיכים, בפרט בהינתן תקופת הבחירות לכנסת שעומדת בפתח. ההפרות הנוספות שאירעו מאז הדיון, במקביל לתהליך גיבוש הנהלים, אך חיזקו מסקנה זו.

16. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח אמירותיו של השר בהתייחס לחובה לציית להחלטות שיפוטיות ולכפיפות עובדי הציבור לדרג הפוליטי. כך, בעקבות החלטת בית המשפט הנכבד בבג"ץ 63904-03-26, מיום 7.7.2026, שעסקה בחובת הציות של נבחרי ציבור ושל עובדי ציבור להחלטות שיפוטיות, פרסם המשיב 2 את ההודעה הבאה:¹

"אני מחזק הבוקר את עובדי הציבור המסורים אל מול האיומים המאפיינים שמשגרים אליהם יצחק עמית וחבריו.
המסר לשופטים הבוקר הוא ברור מאוד: בדמוקרטיה עובדי ציבור כפופים לנבחרי הציבור, בהתאם לחוק.
לי ולחבריי בממשלה אין שום כוונה להירתע מהם.
אם שופטי בג"ץ לא מרוצים מהמדיניות שלנו, הם מוזמנים להתמודד בקלפי. רק העם קובע".

פרסום השר מיום 7.7.26 בעניין חובת הציות של נבחרי ציבור מצורף ומסומן מש/2.

17. עוד נשוב ונדגיש, כי מטבע הדברים הייעוץ המשפטי לממשלה מודע אך להפרות המגיעות לידיעתו, שכן הדברים נחשפים רק כאשר מתקבלות לגביהם פניות או כאשר הדברים עולים מפרסומים ברשתות החברתיות ובתקשורת. הדוגמה שהוצגה לעיל בקשר לראיון מיום 17.7.26 – מדברת בעד עצמה.

18. בהקשר זה יצוין כי פניות של הייעוץ המשפטי לממשלה למשטרה ולשר לביטחון לאומי לקבלת מידע והבהרות בעניינים שנודע לו אודותיהם אף אינן נענות משך זמן רב, וכשהן נענות המענה המתקבל הוא חלקי ביותר. כפי שצוין לעיל, פניות של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה למפכ"ל המשטרה, לאחר החלטת בית המשפט מיום 16.4.26, לא נענתה עד היום (למעט עדכון שהתקבל מאת המשנה ליועץ המשפטי של המשטרה אודות מינוי מסוים הממתין לאישור השר לביטחון לאומי מזה חודשים רבים, כפי שיפורט להלן).

נפנה להציג, אם כן, אירועים ופעולות למן הדיון שהתקיים לפני בית המשפט הנכבד, המתווספות להפרות שבוצעו לפני גיבוש המתווה, וכן לפעולות נוספות שפגעו בעצמאות המשטרה עוד קודם לגיבוש המתווה. מן התמונה הכוללת עולה התנהלות שיש בה להוסיף ולפגוע בעצמאות המשטרה ובאופייה כגוף ממלכתי, א-פוליטי ומקצועי.

התבטאויות על חקירות מתנהלות

19. בכתב התשובה פורטה שורת מקרים בהם השמיע השר התבטאויות בעניין חקירות המתנהלות נגד אזרחים או שוטרים. בעניין זה הוסבר הקושי בהשמעת תמיכה בלתי מסויגת בחשודים מסוימים ובהקשרים מסוימים דוגמת שימוש בכח או באמצעי פיזור בהפגנות מסוימות, תוך מתן הכשר למעשי הנחקר, בלא שהראיות מונחות לפני השר ומשאין בסמכותו להתערב בחקירות. בתוך כך הודגש כי המסר המתקבל בדבר ההתנהלות המצופה משוטרים או אזרחים על-ידי השר, עלול להשפיע על התנהלות שוטרים וחוקרים בעתיד, נוכח התלות באישור השר לקידום.

¹ <https://x.com/itamarbengvir/status/2074389191069171814>

20. על רקע זה, נקבע במסגרת מתווה העקרונות כי השר לא יתייחס במישרין או בעקיפין, לחקירות המתנהלות נגד שוטרים, אולם אף לאחר גיבוש מתווה העקרונות נשמעו התבטאויות אשר הפרו את האמור. בצו שניתן ביום 16.4.26 הורה בית המשפט הנכבד כי "השר לא יתבטא בעניין הפעלת כוח משטרתית כלפי אזרחים, לרבות חקירות מתנהלות".

אולם, ביום 10.5.26 פרסם השר בחשבונו ברשת X התייחסות לנצי"מ אבישי מועלם, אשר היה מצוי בחקירת מח"ש בחשד לשוחד, הפרת אמונים ושימוש לרעה בכוח המשרה: "נצי"מ אבישי מועלם הוא קצין מצטיין, לוחם אמיתי וגיבור ישראל. במדינה מתוקנת, אדם שפועל בנחישות למען ביטחון אזרחי ישראל היה זוכה להערכה ולצל"ש – לא לרדיפה. לצערי, בגלל שרציתי לקדם אותו יש מי שבחרו לתפור לו תיק. אבישי, קצין נחוש ובגלל שלא פחד להילחם בטרור ובפשעיה ובגלל שלא התקפל מול המערכת ולא הסכים להתנכל ולרדוף את ציבור המתיישבים ביהודה ושומרון הוא נרדף על ידי הדיפ סטייט. דאגתי יחד עם המפכ"ל לא לוותר עליו ונלחמנו שיישאר במשטרה. אבישי מועלם עובר מסע קשה רק משום שפעל למען ביטחון אזרחי ישראל ללא פחד. אני מחזק אותו, מחבק אותו, ומגבה אותו באופן מלא".

צילום פרסום השר בחשבונו ברשת X מיום 10.5.26 מצורף ומסומן מש/3.

התערבות או התבטאויות לגבי הפעלת כח משטרתית

21. בהמשך לאירועי התערבות בפעילותה האופרטיבית של המשטרה, ובפרט ביחס לטיפול בהפגנות, נקבעו במסגרת מסמך העקרונות הוראות למניעת התערבות בהפגנות, והוראה כללית לפיה "השר לא ייתן הנחיות או יתערב בדרך אחרת בקבלת החלטות אופרטיביות, ובשיקול הדעת המבצעי של המשטרה, לרבות בדרך של מתן הנחיות או השפעה בעקיפין". בהמשך לכך, בצו הביניים שניתן על-ידי בית המשפט הנכבד נקבע כי "השר לא יתבטא בעניין הפעלת כח משטרתית כלפי אזרחים".

22. ואולם, על אף צו הביניים, והוראות מסמך העקרונות, אף לאחר הדיון שהתקיים לפני בית המשפט הנכבד פורסמו התערבויות או התבטאויות של השר בנושא הפעלת כח משטרתית, אשר יש בהן משום פלישה לשטח המבצעי-מקצועי של המשטרה והתערבות בשיקול הדעת של השוטרים ביחס לאופן שבו עליהם לפעול אל מול אזרחים בשטח.

23. אירוע משמעותי בהקשר זה נוגע להפעלת כוח משטרתית בהפגנה שנערכה נגד הגיוס לצה"ל, שלגביה עלו טענות בין היתר בדבר שימוש ברימוני הלם. בעקבות כך, ביום 17.6.26, פרסם השר בחשבונו ברשת X: "לאחרונה התגברו אירועים שבהם נעשה שימוש ברימוני הלם מול אוכלוסייה אזרחית שלא על פי הנהלים, ולכן אקיים על כך דיון דחוף בנושא, על מנת לוודא שהשימוש ברימוני הלם יעשה רק במקרים חריגים ובהתאם לנהלי המשטרה. אם השימוש לא יוגבל למקרים אלו, לא יהיו רימוני הלם במשטרה".² עוד פורסם כי השר פנה למפכ"ל במכתב מיום 23.6.26, בו ציין כי הוא שוקל לפטר שוטרים שפעלו באירוע באופן החורג מהמצופה מהם.

צילום פרסום השר בחשבונו ברשת X מיום 17.6.26 מצורף ומסומן מש/4.

² <https://x.com/itamarbengvir/status/2067143573380772164?s=20>

יובהר כי השר לביטחון לאומי בהחלט מוסמך לבקש את מפכ"ל המשטרה לקיים בירור ביחס לאירועים בהם עולות טענות על הפעלת כוח משטרה מופרז או שלא כדין, ואף מוסמך לקיים דיון עקרוני ומערכתי בשאלות של שימוש באמצעים. הקושי המתעורר במקרה הקונקרטי נובע מכך שבמקרים אחרים בהם עלו טענות דומות, כאשר זהות המפגינים הייתה שונה, השר השמיע גיבוי נחרץ לשוטרים שהיו מעורבים בהפעלת הכוח. באופן קונקרטי, אל מול דברי השר בגנות השימוש ברימוני הלם בטיפול בהפגנה נגד גיוסם של חרדים לצה"ל, עומד גיבוי הנחרץ לקצין אשר השליך רימוני הלם בהפגנה נגד הרפורמה המשפטית, תוך תקיפת מח"ש בגין חקירתו והגנה על השימוש באמצעי נוכח התנהלות המפגינים, ואף ניסיון לקדמו לתפקיד מפקד תחנה במחטף לאחר שהוגש נגדו כתב אישום, אשר נבלם בהליך משפטי שהוגש בעניין (ראו בעמודים 45 ו-55 לכתב התשובה, וראו גם הריאיון בקישור שלהלן: <https://www.youtube.com/shorts/kOyitOYdMcc>).

מבלי להיכנס לניתוח פרטי נסיבות השימוש באמצעי זה בהפגנות השונות, ומבלי להקל ראש בחשיבות הטיפול בשימוש בכוח מופרז של שוטרים כלפי אזרחים, תהא זהותם אשר תהא, ישנו קושי בכך שהשוטרים המפעילים כח בהפגנות מסוימות זוכים לגיבוי והבטחות קידום, בעוד שהשוטרים בהפגנות המובלות על-ידי מגזרים אחרים הזוכים לתמיכתו של השר זוכים לאיום בפיטורין. לפער זה השלכה מעשית על אמונם של המגזרים השונים במשטרה, והוא אף מציב מסר בעייתי לשוטרים, בהמשך למסרים קודמים בהקשר זה, העלול להשפיע על התנהלותם בהפגנות, חלף החובה להפעיל שיקול דעת לפי מכלול נסיבות העניין כפי שמורים אותם הפקודות והנהלים. ונדגיש, כי הנזק הנגרם כתוצאה מהמסר הכפול עובר ומופנם אף אם בסופו של יום לא יפוטר השוטרים המעורבים באירוע. זאת שכן עצם פרסום המכתב הממוען אל מפכ"ל המשטרה בפומבי, די בו כדי להעביר לשוטרים את המסר האמור, ולהשפיע על עצמאות שיקול דעתם.

מכתב השר אל מפכ"ל המשטרה מיום 23.6.26 מצורף ומסומן **מש/5**.

בנוסף, בכל הנוגע להפעלת כוח על ידי שוטרים כלפי אזרחים, נוסף ונעדכן כי ביום 12.5.26 פורסם ציטוט מדברי השר בתדרוך לעיתונאים בו אמר כי "אנחנו עושים עבודה ש-30-40 שנה לא עשו פה. הוספנו כוח למשטרה, נאבקנו בבניה הלא חוקית והדבר הכי חשוב - גיבוי. שיערה אחת משיעורות ראשי הלוחמים לא תיפול לפני פושעים. כל מי שמבקש לפגוע בלוחם או לוחמת (מג"ב) צריך למצוא את עצמו מנוטרל עם כדור. זו המדיניות"³. ברי כי בידי השוטרים לפעול להגנתם העצמית בנסיבות המתאימות, אולם בזהירות המתבקשת ניתן לומר כי אמירה כוללת וגורפת כזו אינה דקה בהוראות הפתיחה באש המנחות את פעילות השוטרים, ובפרט בהיבט התאמת מידת הפעלת הכח לאיום ולנדרש לשוטר להגנה העצמית.

יצוין, כי אין זו הפעם הראשונה בה נשמעת אמירה מסוג זה. ב-18.1.24 פורסם ציטוט מדברי השר ללוחמי מג"ב בביקור בבסיס ימ"ס מג"ב באיו"ש: **"יש לכם את כל הגיבוי ממני, כאשר אתם נמצאים בסכנת חיים או רואים מחבל, גם אם הוא לא מסכן אתכם - תירו. אני הגב שלכם"**⁴.

³ <https://www.ynet.co.il/news/article/ryaz4uxjgl>

⁴ <https://www.ynet.co.il/news/article/skui16iy6>

דוגמאות לפרסום אמירות המיוחסות לשר בעניין הפעלת כוח על ידי שוטרים כלפי אזרחים מצורפות ומסומנות מש/6.

24. כן ראו פרסומים של השר בעניין פעולות אכיפה קונקרטיות שמבצעת המשטרה.⁵ מובן כי על משטרת ישראל לאכוף את החוק בהקשרים השונים, אולם השר מנוע לפי הצו שניתן ביום 16.4.26 מלהתייחס להפעלת כח משטרתי במקרה קונקרטי, והדבר מעורר קושי גם בשים לב למיקוד המגזרי העולה מפרסומים אלה.

25. דוגמאות להתבטאויות השר בעניין פעולות אכיפה קונקרטיות שמבצעת המשטרה מצורפות ומסומנות מש/7.

26. ראו גם התערבות של ממש בפעילותה האופרטיבית של המשטרה במאבק בפשיעה שנחשפה בראיון עם איש עסקים ולא הוכחשה על-ידי השר סמוך לפני הגשת ההודעה. איש העסקים תיאר כי בעקבות האירועים הפליליים ברשת שבבעלותו, פנה אליו השר והעלה לשיחת הוועידה גורם בכיר מאוד ממשטרת ישראל ובשיחה תואמה פעולה אופרטיבית של המשטרה בעניינו:

”מרואיין: בשיחה שהיתה לי עם משטרת ישראל ועם השר בן גביר [...]

מרואיין: בן גביר פונה אילך? אתה פנית לבן גביר?

מרואיין: לא. המשרד של בן גביר פנה אליי ... פנה אליי כי הוא ראה את מה שקורה. הוא רצה להבין מהמשטרה איפה זה עומד ... שיחת ועידה בטלפון ... העלה נציג בכיר ביותר במשטרת ישראל, בכיר ביותר. לא זוטר ... מישו מאוד מאוד בכיר במשטרה עם בן גביר ועם עוד ארבעה אנשים על הקו... באים ושואלים אותי איך אנחנו יכולים לעזור לך, וביקשו ממני רשימה של כל ה-46 הסניפים עם הכתובות שלהם עם אנשי הקשר שלהם בבקשה שכל סניף יהיה שוטר מחוץ ל...”.

ראו הריאיון המלא בקישור הבא:

https://www.mako.co.il/news-n12_magazine/2026_q3/Article-9f44906ecdf6f91027.htm

27. יצוין כי בתגובתו לפרסום האמור, לא הכחיש השר בן גביר את התיאור על כך שהשתתף בשיחה עם איש עסקים, יחד עם גורם משטרה בכיר, בנוגע לטיפול אופרטיבי של המשטרה באירועי פשיעה בקשר לעסקיו של אותו אדם, אלא הגיב באופן הבא בחשבונותיו ברשתות החברתיות:

”אני זמין לכל אזרח מדינת ישראל, ללא שום הבדל – בין אם זה ברק אברמוב, משה מבית שאן או דני מקריית שמונה. כך פעלתי מאז שנכנסתי לתפקידי, וכך אמשיך לפעול...”

⁵ <https://www.facebook.com/share/p/1BhYyxaWtc>
<https://t.me/bengvir/6768> - [סרטון] (להשאיר גם/רק כקישור?)
<https://t.me/bengvir/6818>
<https://www.facebook.com/share/v/1EKWBK4Nh>
<https://www.facebook.com/share/p/1HC6v1Ybu6>
<https://x.com/itamarbengvir/status/2066554345894609084?s=20>

התנהלות תוך חיכוך עם אזרחים

28. בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון הובאו דוגמאות לאירועים בהם השר הצטרף לפעילות אופרטיבית של המשטרה או סייר עם שוטרים בשטח, תוך חיכוך משמעותי עם אזרחים והתנהלות שיש בה כדי להציגו כמי שמוביל את פעילותה האופרטיבית של המשטרה לבין פעילותו הפוליטית. וזאת, הן בהתנהלות בשטח והן בפרסום סרטוני הביקורים באופן פומבי בחשבונותיו ברשתות החברתיות (ראו סעיף 113 לכתב התשובה וה"ש 4 ונספח מש/17 שם; וכן סעיף 20 לעיקרי הטיעון וה"ש 2-4 שם).

למן הדיון בעתירות נוספו לאמור אירועים נוספים בהם סייר השר עם שוטרים בשטח סחי'ן, יפו, טובא זנגרייה, שכונת ג'ואריש ברמלה ועוד, תוך התנהלות כמעין "מפכ"ל על" וחיכוך רב עם אזרחים אודות פעולות האכיפה המבוצעות ביישובם, ולמשל: "אתה לא אוהב שאני הורס בתים"; "אני בעל הבית כאן" ועוד. השר פרסם בחשבונותיו השונים ברשתות החברתיות סרטונים של סיוריו אלה בהם הוא נראה עם השוטרים בשטח, בלויית טקסט, המערב ומטשטש בין תפקידו המיינסטריאלי למניעיו הפוליטיים. ראו הסרטונים בקישורים שלהלן:

<https://www.facebook.com/share/r/1BNuHn9W3d>

https://www.facebook.com/reel/1352918273351695?locale=he_IL

<https://x.com/itamarbengvir/status/2059314884047684043?s=20>

<https://www.facebook.com/share/r/1EpQL3XkPM>

צילום מפרסום השר בחשבון הפייסבוק שלו ובו סרטון מסיוור השר עם שוטרים בסחי'ן מצורף ומסומן מש/8.

29. השר אף התייחס מפורשות לסיורים האמורים ולהיקפם וציין בחשבון ברשת X, ביום 27.5.26, כדלקמן: "**שלשום, כשהגעתי בלילה** לסיור משילות בטובא זנגריה, שאלו למה אני בא בלילה. **אתמול, כשהגעתי בבוקר** לסיור משילות בג'ואריש ברמלה, שאלו למה אני בא ביום. אז יש לי חדשות בשבילכם, עברייני צעצוע – **אני אבוא ביום, אני אבוא בלילה. בג'ואריש, בטובא, ביפו, בתראבין ובכל מקום שצריך**. המסר ברור: את האזרחים הנורמטיביים נחבק, אבל מי שיעסוק בפרוטקשן ובפשיעה – יפגוש משטרה נחושה שלא מוותרת".⁶

צילום פרסום השר בחשבון ברשת X מיום 27.5.26 מצורף ומסומן מש/9.

30. כן ראו בהקשר זה גם החלטות יו"ר ועדת הבחירות בשורת מקרים בהם הורה להסיר פרסומים שערך השר בחשבונותיו הפרטיים-פוליטיים בהיותם תעמולת בחירות אסורה, מהטעם שנעשה בהם שימוש בנכסי המשטרה (מתקנים ושוטרים במדים).

בהקשר זה יש לציין, כי השימוש בנכסי המשטרה ואנשיה לצורך תעמולת בחירות, מעבר לקושי הכללי הנובע משימוש בנכסים ציבוריים לצורך תעמולת בחירות על ידי גורם פוליטי בניגוד לדין,

⁶ <https://x.com/itamarbengvir/status/2059685656423485943>

אף עלול להשפיע על אמון הציבור בפעולות המשטרה וביחס לאופייה הממלכתי והא-פוליטי. עמד על כך יו"ר ועדת הבחירות, כב' השופט נ' סולברג, בהחלטתו בתב"כ 1-26 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' השר לביטחון לאומי**, בסעיף 5, כדלקמן: "הזיהוי האמור בין בן גביר למשטרה עלול לפגוע באמון הציבור באופי הלא-פוליטי שלה".

31. בהקשר זה אף נציין כי בעניין השימוש בנכסי המשטרה לצורך תעמולות בחירות על ידי השר לביטחון לאומי, התנהלו הליכים נוספים. כך למשל, החלטות כב' השופט סולברג בתב"כ 5-26; בפסקה 23, שם נדון סרטון שבו מצולם השר לצד קצין משטרה במדים; ובתב"כ 53-26,⁷ שם נדון סרטון שצילם השר לאחר השתלטות כוחות חיל הים על המשט לעזה, בביקורו במתחם בו הוחזקו משתתפי המשט, כשסביבו אנשי משטרה ושבי"ס. עוד נציין, כי בהליך נוסף - תב"כ 48/26 **בן מאיר נ' חה"כ איתמר בן גביר**, אשר עוסק בסרטון שהעלה השר במסגרת סיור ביפו בליווי אנשי משטרה ושכלל חיכוך ושיח עם אזרחים, נקבע דיון בפני יו"ר ועדת הבחירות, ביום 21.7.26.

32. כאמור, הקושי המתעורר כתוצאה מהצטרפות השר לפעילות אופרטיבית של המשטרה, תוך חיכוך משמעותי עם אזרחים והתנהלות שיש בה כדי להציגו כמי שמוביל את פעילותה האופרטיבית של המשטרה מולם, מתחדד באופן מיוחד בתקופת בחירות. זאת, שכן הפגיעה באמון הציבור במשטרה ובתפיסתה כגוף ממלכתי וא-פוליטי מתעצמת כאשר מדובר בסרטוני תעמולה פוליטיים במובהק, באופן שצובע את הפעילות האופרטיבית של המשטרה ככזו הנעשית לצרכים פוליטיים ובהכוונה פוליטית.

מינויים

33. כפי שפורט בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון, שאלת הרכבת סמכות המינויים והפיטורים משיקולים פוליטיים עומדת בשורש עצמאות המשטרה בהפעלת סמכויותיה האופרטיביות, שכן מסרים שמפרסם השר ביחס להתנהלות האופרטיבית המצופה משוטרים וקצינים יש בכוחם להשפיע על התנהלות השדרה שמבקשת להתקדם, ולפגוע בעצמאות הפעלת שיקול הדעת לפי הנהלים והפקודות במשטרה.

לפיכך נקבעו במסגרת מסמך העקרונות הוראות בדבר ביצוע המינויים בהתאם לנהלי המשרד לביטחון לאומי ומשטרת ישראל בנושא; משקלן של המלצות הספ"כ והמפכ"ל וההנמקה הנדרשת לדחייתן; ומגבלות על ראיונות השר למועמדים כמפורט שם, ובפרט ראיונות לתפקידי אח"ס, ייעוץ משפטי ותביעות (למעט תפקיד היועץ המשפטי למשטרה ורח"ט תביעות).

בהמשך לכך, בהחלטתו מיום 16.4.26 הורה בית המשפט הנכבד על מתן צו ביניים, המורה כי "קידום מינויים לתפקידים בכירים ורגישים במערכת אכיפת החוק בדרגת סנ"צ ומעלה, בעלי השפעה משמעותית על תחומי החקירות, אכיפת החוק, חופש הביטוי והמחאה והייעוץ המשפטי ייעשה רק בהתאם להמלצת הספ"כ, תוך מתן הודעה של שבעה ימים מראש ליועצת המשפטית לממשלה, שתהא רשאית לחוות דעתה לגבי המינוי". בנוסף, בהחלטה מיום 24.4.26 הבהיר בית המשפט, כי

⁷ ארכיון החלטות יו"ר ועדות הבחירות נגיש בקישור:

<https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/election-comitee-decisions?skip=0>

היידוע בהמלצת הספ"כ ייערך לשר וליועצת המשפטית לממשלה במקביל, וכי ההסדר יחול גם ביחס למינויים שהועברו לשר טרם מתן ההחלטה וטרם נחתמו.

34. ביום 16.4.26, יום למחרת הדיון וסמוך לפני תחילת השיח לגבי הטמעת העקרונות בנהלים, פרסם השר בחשבון ברשת X: "אמשיך למנות לפי מי שמיישם את המדיניות כפי שעשיתי עד היום, ואם היועצת תפריע נפוצץ את המשא ומתן". אמירה זו חוזרת על מסרי השר שהובאו בכתב התשובה כי: "[...] אני כן הייתי בכיף "קונה", ואני חושב שזו שיטת המשטר הדמוקרטית, ניצבים שרוצים לקיים את המדיניות של השר" (ריאיון ל"כיכר השבת" מיום 18.7.23), וכן צילום מסך שפרסם השר ובו אמירתו של ניצב עמי אשד כי "אם אתה ממלא את המדיניות, אז אתה מתקדם" תוך הוספת כיתוב: "ככה זה עובד בכל מקום אחר בעולם, שמח להיות חתום על זה גם פה" (ראו ההפניות בסעיף 138 לכתב התשובה).

35. ודוק: מסרי השר באירועים שפורטו בכתב התשובה ובעיקרי הטענות מכוונים את השוטרים לפעול בהתאם לעמדתו הפוליטית המוצגת בהתבטאויותיו כמדיניות. וראו גם דברי השר עצמו בנאומו ביום הדיון שהתקיים בעתירות: "היא רוצה אותי **בלי מינויים, בלי מדיניות, בלי** גיבוי ללוחמים. הגיע הזמן שמי שהצביע ימין, יקבל ימין וזה מה שעשיתי".⁸

אין צורך להכביר מילים על הסכנה בהטיית התנהלותם של שוטרים וקצינים בהקשרים רגישים של הפעלת כח משטרי, בהם עליהם לפעול משיקולים מקצועיים ומבצעיים בלבד, על-מנת לזכות בקידום. גם האמירה כי ההחלטות בדבר המינויים נגזרות משיקולים הנוגעים ליישום מדיניותו הפוליטית של השר ולא ממוקדים בשיקולים מקצועיים מעוררת קושי ברור. ודוק: השר עצמו ציין בנאומו ביום 15.4.26, הוא יום הדיון בעתירות, כי אין מדובר במינויים בודדים כי אם תפיסה כוללת המתייחסת למכלול מינויי הקצינים במשטרה, מאות רבות: "גלי בהרב מיארה אומרת שאני מתערב במינויים, שמינתי כבר יותר מאלף ומאה קצינים כדי ליישם את המדיניות שלי. היא צודקת גם בזה".

צילום פרסום השר בחשבון ברשת X מיום 15.4.26⁹ מצורף ומסומן מש/10.

36. הדברים הנוגעים לביצוע מינויים ועיכוב מינויים אינם נותרים בגדר אמירות ברשתות החברתיות בלבד, אלא מקבלים ביטוי של ממש בעולם המעשה. כך, עולם כמנהגו נוהג ביחס לעיכוב קידום של קצינים בשירות המשפטי של משטרת ישראל. נוסף לעניינה של הקצינה רינת סבן, אשר קודמה בדרגה רק לאחר כ-17 חודשים למן המלצת הספ"כ, ורק לאחר שהגישה עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים אשר התקבלה (ערעור השר על פסק הדין תלוי ועומד), אף הקצינה רותי האוסליך קודמה לתפקיד ראש מחלקת חקירות באגף החקירות והמודיעין רק לאחר כ-10 חודשים מאז המלצת הספ"כ, ורק לאחר שהגישה עתירה לבית המשפט והתקיים דיון בבית המשפט שבמהלכו נשמעו הערות מצד בית המשפט על התנהלות השר ביחס למינויה.

⁸ <https://x.com/itamarbengvir/status/2044338126672289965?s=20>

⁹ <https://x.com/itamarbengvir/status/2044785726189977632?s=20>

בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון עמדנו על כך שהשר עיכב את קידומה של האוסליך מטעמים הנוגעים לעמדה שהציגה בשם המשטרה בדיונים בכנסת בהנחיית מפקדיה, באופן שעורר חשש כבד כי עיכוב המינוי הרגיש נובע משיקולים שאינם ענייניים. כעת נעדכן, כי אחר הדיון שקיים בית המשפט המחוזי בעתירה שהגישה האוסליך הודיע השר לבית המשפט כי תוענק לה הדרגה.

ונחדד, כי הסכמת השר לבסוף אין בה להקהות מן הקושי בעיכוב הרב שננקט ואילווצה של האוסליך להגיש הליך משפטי. מטבע הדברים, עיכובם של המינויים הללו משך חודשים ארוכים מעביר מסר לשוטרים ולקצינים כי השר מתנה את קידומם בצייתנות אליו על פני ציות למפקדיהם במשטרה, מסר שעלול להשליך על התנהלותם, בפרט נוכח כל הכרוך בנקיטת הליך משפטי, כפי שהם למדים מדרך החתחתים שנאלצו לעבור הקצינות רינת סבן ורותי האוסליך לעמידה על זכויותיהן (ויוזכר, כי בעניינה של סבן המסע עוד לא תם, וכאמור, ערעור שהגיש השר תלוי ועומד בפני בית המשפט הנכבד).

37. כן נעדכן, כי עיכובם של שני מינויים נוספים מצוי בבירור ולא ניתן להם הסבר, ונפרט:

38. ראשית, מינויה של רפ"ק רעות רוזנברג לראש מדור נזיקין באגף המשפטי במשטרה מעוכב מזה כעשרה חודשים בלא הסבר, למרות המלצת הספ"כ והמפכ"ל שהועברה לשר ביום 2.9.25. אף בעניין מינוי זה הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בגין אי קידומה (עת"ם 85927-05-26). ביום 8.6.26 פנו המשנים ליועצת המשפטית לממשלה אל השר לקבל הסבריו בעניין מינוי זה, אך הפנייה לא נענתה.

פניית המשנים ליועצת המשפטית לממשלה אל השר מיום 8.6.26 מצורפת ומסומנת מש/11.
העתירה שהגישה רפ"ק רעות רוזנברג מצורפת ומסומנת מש/12.

39. שנית, על הפרק בירור בדבר אי מינויו של סנ"צ אלפסי לתפקיד דובר אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל, על אף המלצת המפכ"ל והספ"כ שהועברה אל השר בחודש אוגוסט 2025.

בפנייתם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה לשר מיום 8.6.26 התבקש הסבר אף לפרסום בדבר סירובו לחתום על מינויו של סנ"צ איציק אלפסי לתפקיד דובר אגף החקירות והמודיעין, על אף המלצה של המפכ"ל והספ"כ שהועברה אליו בחודש אוגוסט 2025, התנגדות בגינה, כך נטען בפרסום, מונה לתפקיד אחר בחטיבת הדוברות.

ביום 23.6.26 פנה הקצין, באמצעות בא כוחו, אל השר וקבל על עיכוב מינויו אשר אושר על-ידי גורמי המשטרה כעשרה חודשים קודם לכן, בלא כל הסבר והנמקה. בפנייה נטען, כי הקצין שימש בתפקיד דובר אח"מ ולהב בדרגת רפ"ק, וכי אחר שינוי ארגוני בו נקבע תפקיד נפרד לדובר אח"ם בדרגת סנ"צ, הגיש מועמדות למכרז לתפקיד, וכי נוכח המלצות מפקדיו, ניסיונו ונתוניו הגבוהים ולאחר שנמצא מתאים בריאיון לתפקיד, יצא לקורס פו"מ כמיועד לתפקיד זה בהמלצת הספ"כ. בתום הקורס אף קיבל את הדרגה אך השר לא חתם על מינויו לתפקיד. זאת, לפי הנטען, בגין דברים שאמר בדיון פנימי במסגרת קורס פו"מ, שעניינם בעצמאותה של המשטרה. חלף תפקיד הדובר, הוטל עליו למלא את תפקיד ראש מדור אבטחת מידע שסופח כעת לדוברות, הגם שאין לו ניסיון בתחום זה. בחלוף כשלושה חודשים התראיין בשנית לתפקידים דובר אח"ם ודובר מחוז מרכז,

והומלץ על-ידי דובר משטרת ישראל לבצעם, אך עד לעת הזו לא מונה בלא כל הסבר לכך. תפקיד דובר אח"ם עודנו עומד בלתי מאויש.

במקביל פנה אלפסי, באמצעות בא כוחו, אף אל המשנים ליועצת המשפטית לממשלה, בבקשה לפעול לעצירת איוש התפקיד על מנת למנוע סיכול האפשרות לביקורת שיפוטית אפקטיבית.

פניות ב"כ איציק אלפסי אל השר ואל המשנים ליועצת המשפטית לממשלה מיום 23.6.26 מצורפות ומסומנות מש/13.

40. ביום 13.7.26 נשלח מכתב תזכורת מאת המשנים, בו התבקשה פעם נוספת התייחסות השר הדחופה והמפורטת לנטען בעניין מינויים של רפ"ק רוזנברג וסנ"צ אלפסי. במכתב הודגש, כי מקרים אלה מצטרפים לדפוס הפעולה החוזר ונשנה על-ידי השר בעיכוב מינויים באגפים רגישים, אשר במקרים שונים הוביל להתערבות שיפוטית ואף להערות שיפוטיות בדבר חשש לשיקולים בלתי ענייניים, וכי התנהלות זו מעוררת חשש כי אין מדובר באירועים נקודתיים, אלא בשימוש עקבי לרעה בסמכות המינויים, היוצר אפקט מצנן ופוגע בעצמאות מערך האכיפה.

מכתב המשנים אל השר מיום 13.7.26 מצורף ומסומן מש/14.

סיכום

41. כפי שפורט בהרחבה בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון מטעם המשיבה, למשטרת ישראל סמכויות של כוח כופה, שהפעלתן כרוכה בפגיעה בזכויות אדם מרכזיות דוגמת הזכות לחיים, שלמות הגוף, החירות, חופש התנועה, חופש הביטוי ועוד. עקרון עצמאות המשטרה, והיותה מקצועית, ממלכתית וא-פוליטית, הם בליבת הלגיטימציה הציבורית למשטרה להפעיל סמכויות כופות הכרוכות בפגיעה בזכויות אדם.

כניסתם של שיקולים פוליטיים להפעלת סמכויותיה המקצועיות של המשטרה פוגעת באופייה המקצועי, ממלכתי וא-פוליטי של המשטרה ובלגיטימציה הציבורית לפעילותה כאמור. זאת, הן במקרים בהם משפיעה ההטיה הפוליטית על הפעלת סמכות השוטר במישרין, והן בעצם החשש הנוצר בלב האזרחים כי השוטרים יפעילו סמכויותיהם כלפיהם תחת הטיה פוליטית ולא משיקולים מקצועיים בלבד.

כפי שפורט בהרחבה בכתבי הטענות מטעם המשיבה, האופן בו פועל השר בממשקיו עם המשטרה משקף דחייה של עקרון עצמאות המשטרה ועקרון שלטון החוק, ויש בו לפגוע ממשית בעצמאות המשטרה בהפעלת סמכויותיה האופרטיביות ובאופייה כמשטרה ממלכתית, מקצועית וא-פוליטית. זאת, בדרך של התערבות בהפגנות מחאה נגד הממשלה ובהקשרים נוספים, בהתאם לזהות המפגינים; התבטאויות בעניין חקירות פליליות בהקשרים קונקרטיים באופן שמעביר מסר בדבר ההתנהלות המצופה משוטרים ההולמת את האג'נדה הפוליטית של השר; גיבוי פומבי בלתי מסווג במקרים מסוימים לשוטרים הנתונים בחקירה או שהוגש נגדם כתב אישום בגין שימוש מופרז בכוח או חשדות חמורים אחרים, וקידום על אף האמור, תוך אמירה חוזרת כי 'מי שיבצע את המדיניות שלי יקודם', ואי קידום של שוטרים אחרים על אף מקצועיותם כיוון שאינם נכנסים בגדר האמור, ועוד. התנהלות זו משפיעה על שוטרי משטרת ישראל אשר קידוםם והתייחסות השר

למעשיהם תלויים בכך שפעולותיהם יעלו בקנה אחד עם האג'נדה הפוליטית של השר (זאת, בפרט, לאור היקף המינויים הנתון לאישור השר, מדרגת רפ"ק ומעלה, עד מאות מינויים בסבב).

מכלול זה מצטבר להתערבות או השפעה של דרג פוליטי על התנהלותו האופרטיבית של גוף אכיפת חוק, המפעיל סמכויות המגבילות זכויות יסוד של אזרחים.

42. בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון שהגישה המשיבה התבקש בית המשפט הנכבד להורות על העברת השר לביטחון לאומי מכהונתו, תוך שהודגש כי מוצו כל הכלים האחרים וכי לא נותר מנוס מהתערבות שיפוטית בסוגיות המצויות בלב תפקידו של בית המשפט, בראשן ההגנה על הדמוקרטיה, זכויות האדם, שלטון החוק ועקרונות יסוד משטריים. זאת לאחר, שהשר לא עמד בעקרונות שנקבעו במסמך בו התחייב, וכן לא עמד בהחלטות שיפוטיות ואף לא בהצהרות שהציג לבית המשפט בהליכים שנגעו למועמדותו לכנסת ולמינויו. חידלונה של הממשלה וראש הממשלה אל מול התנהלות השר אף נתן לו "רוח גבית" להמשיך בהתנהלותו.

43. עוד נאמר, כי בלא התערבות שיפוטית במקרה כה מובהק, לא תהיה הגנה אפקטיבית לזכויות אדם, לעקרון שלטון החוק ולמאבק בשחיתות שלטונית תחת כהונת השר בן גביר בתפקיד השר לביטחון לאומי. כפי שהוסבר, החיכוך השוטף והיומיומי של המשטרה עם האזרחים אינו מאפשר ליתן מענה לפגיעות בזכויותיהם בעתירות נקודתיות בכל מקרה ומקרה לגופו, במקרים רבים לאחר מעשה. על כן, נטען, אין מנוס מהתערבות שיפוטית להגנת עצמאות המשטרה וזכויות האדם.

44. החלטת בית המשפט הנכבד בעקבות הדיון שהתקיים לפניו אפשרה ניסיון נוסף למצות עד תום את הכלים החלופיים טרם הידרשות לסעד שהתבקש על ידי המשיבה. ואכן, חרף העמדה שהוצגה בדיון לפיה גיבוש נוסח לנהלים לא יביא לפתרון העניין, מהטעם שההפרות משקפות במכלול המצטבר **הסתייגות יסודית** מעיקרון עצמאות המשטרה ופעולתה הממלכתית והא-פוליטית, גורמי הייעוץ המשפטי לממשלה פעלו בשיתוף פעולה עם השר ועם נציגו של ראש הממשלה (אשר נכח כאמור באופן חלקי ביותר בדיונים), במטרה להביא את טיוטת הנהלים לכדי גמר.

45. חרף האמור, ובצד הסכמות מסוימות שהושגו בשיח, נותרו **פערים מהותיים** הנוגעים לסוגיות היסוד שעוגנו במתווה העקרונות, החיוניות להבטחת עצמאות המשטרה וממלכתיותה.

46. לפערים אלה מצטרפות ההפרות הנוספות של השר – בניגוד למתווה העקרונות שעליו הסכים (ואשר קיבל תוקף של החלטה), בניגוד לצו הביניים שהוציא מלפניו בית המשפט הנכבד, ובמקביל לדיונים אודות גיבוש וניסוח הנהלים שנועדו למנוע הפרות מעין אלו. **המצטרפת** לכל ההתנהלות שקדמה לה ופורטה בהרחבה בכתב התשובה ובעיקרי הטיעון, מלמדת אף היא כי הניסיון הנוסף שנעשה להבאת טיוטת הנהלים לכדי גמר והמשך הניסיונות לפעול בכלים אחרים למניעת הפגיעה בעצמאות המשטרה, למרבה הצער, אין בהם די.


מתניה רוזין, עו"ד
סגן במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה


שוש שמואלי, עו"ד
סגנית מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

היום, ו' באב תשפ"ו
20 ביולי 2026